

2021-05-31

Ert dnr: I2020/02336

i.remissvar@regeringskansliet.se
sofie.maag@regeringskansliet.se

Handläggare: Lars Sandberg

Svensk Kollektivtrafiks remissvar angående Motorfordonspooler – på väg mot ökad delning av motorfordon (SOU 2020:22)

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Årligen görs mer än 1,7 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 96 % av landets busstrafik och 86 % av landets persontågstrafik. Kollektivtrafiken har kommit mycket långt i arbetet mot fossilfrihet. Den upphandlade busstrafiken drivs i dag till över 90 procent av förnybara drivmedel. Spårvagns- och tunnelbanetrafiken drivs helt med el och tågtrafiken drivs nästan helt med el.

Sammanfattning av betänkandets förslagförslag

Utredningen hade i uppdrag att lämna förslag om hur bil-, motorcykel- och mopedpoolstjänster, s.k. bilpoolstjänster, ska kunna främjas. Enligt direktivet skulle utredningen i första hand undersöka förutsättningarna för en reducerad mervärdesskattesats på bilpoolstjänster. Om sänkt moms på bilpoolstjänster inte bedöms vara möjlig skulle utredningens i andra hand undersöka andra sätt att främja bilpoolstjänster än inom ramen för skattesystemet.

Utredningen bedömer att det inte är förenligt med EU:s mervärdesskattedirektiv att sänka momsen på bilpoolstjänster från 25 till 6 procent. Utredningen föreslår därför att kommunerna ska ges möjlighet att genom lokala trafikföreskrifter reservera parkeringsplatser för delningsfordon på allmän platsmark.

Utredningens bedömning är att en möjlighet för kommunen att reservera parkeringsplatser för specifika delningsfordon inte bör införas. Förslagen innebär att det är kommunerna som ska pröva frågor om parkeringstillstånd för delningsfordon.

Utredningen föreslår också att regeringen ska ge Trafikverket i uppdrag att tillsammans med Konsumentverket och Naturvårdsverket genomföra en informationssatsning som ska öka kunskapen hos konsumenter om motorfordonspooler och hur dessa kan bidra till ett mer hållbart resande.

Samtliga förslag föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Svensk Kollektivtrafiks yttrande

Svensk Kollektivtrafik ställer sig positiv till förslagen om att kommunerna ska ges möjlighet att genom lokala trafikföreskrifter reservera parkeringsplatser för delningsfordon på allmän platsmark och att regeringen ska ge Trafikverket i uppdrag att tillsammans med Konsumentverket och Naturvårdsverket genomföra en informationssatsning som ska öka kunskapen hos konsumenter om motorfordonspooler och hur dessa kan bidra till ett mer hållbart resande, men vi kan samtidigt konstatera att förslagen endast kommer att få små effekter på utsläppen av växthusgaser och på resandet med bilpooler samt att det är osäkert om förslagen kommer att få positiva eller negativa effekter på kollektivtrafikresandet.

Enligt utredningens konsekvensanalys bedöms förslagen genom överslagsberäkningar av ett antal antaganden bidra till att minska koldioxidutsläppen på lång sikt med omkring 1 620 ton per år.¹ Det är positivt att åtgärderna bedöms leda till lägre klimatutsläpp, men det finns åtgärder som snabbt skulle minska utsläppen av koldioxid omkring hundra gånger så mycket, eller mer. Utsläppsminskningen kan till exempel jämföras med en reformering av reseavdraget som enligt Reseavdragskommitténs beräkningar skulle minska koldioxidutsläppen med över 200 000 ton per år.² Eller med ökad efterlevnad av förmånsbeskattningen av gratis parkeringsplats vid arbetet, som skulle minska klimatutsläppen med 154 000 ton per år enligt WSP:s beräkningar.³

När det gäller förslagets konsekvenser för kollektivtrafiken pekar utredningen på att förändringarna av kollektivtrafikresandet varierar mellan olika grupper av bilpoolmedlemmar och mellan fasta och flytande bilpooler. Hushåll som hade bil innan man gick med i en bilpool tenderar att öka resandet med kollektivtrafik när man går med i bilpoolen. Bland hushållen som inte hade egen bil innan de gick med i bilpoolen minskade i stället resandet med kollektivtrafik. Flera studier pekar också på att resandet med kollektiva färdmedel ökar för de hushåll som använder fasta bilpooler, medan den omvända effekten kan uppstå för hushåll som använder flytande bilpool.⁴

WSP:s analyser och beräkningar⁵ visar att bilpool, taxiliknande tjänster/"svarttaxi", elsparkcykel och cykeldelning innan pandemin stod för 0,07 procent av det totala persontrafikarbetet, att jämföra med 23 procent för kollektivtrafik, 72 procent för bil samt 5 procent för gång och cykel. Även med antaganden om en förhållandevis snabb utveckling och tillväxt inom de nya tjänsterna förblir deras andel av det totala persontrafikarbetet litet även år 2030. Bilpool, taxiliknande tjänster/"svarttaxi", elsparkcykel och cykeldelning bedöms av WSP stå för strax över 0,1 procent av det totala trafikarbetet år 2030.

WSP analyserade även ett scenario där alla anslutningsresor till och från kollektivtrafiken med taxi, elsparkcykel samt bilpoolsresor subventionerats med

¹ S.151

² [Skattelättnad för arbetsresor, SOU 2019:36](#)

³ WSP (2021) Förmånsbeskattning av förmånsbil, arbetsplatsparkering och kollektivtrafikkort

⁴ S.152-153, 47

⁵ [WSP \(2019\) Delad mobilitet i dag och i framtiden](#)

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

2021-05-31

50 procent. Resultaten visar att en sådan subvention bara skulle öka bildelningen (bilpool, hyrbil m.m.) med 0,1 procent.

Med tanke på att en subvention på 50 procent av alla anslutningsresor till kollektivtrafiken är ett betydligt starkare ekonomiskt styrmedel än en informationsinsats och att kommunerna ges möjlighet att genom lokala trafikföreskrifter reservera parkeringsplatser för delningsfordon på allmän platsmark, så kan man dra slutsatsen att förslagen i utredningen bara kommer att få mycket små effekter på resandet med bilpooler.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Johan Wadman
VD Svensk Kollektivtrafik